

Alfa a Omega

Zpravodaj Farního sboru
Českobratrské církve evangelické
v Praze 5 - Smíchově

Úvodník

Když se jeden z vás hlásí k Pavlovi a druhý k Apollovi, neznamená to, že jste lidé světa? Kdo je vlastně Apollos? A kdo je Pavel? Služebníci, kteří vás přivedli k víře, každý tak, jak mu dal Pán. Já jsem zasadil, Apollos zaléval, ale Bůh dal vzrůst; a tak nic neznamená ten, kdo sází, ani kdo zalévá, nýbrž Bůh, který dává vzrůst.

(1 Kor 3, 4–7)

Máme za sebou jako sbor velice náročné období diskusí, hledání a narážení na sebe navzájem. Technické problémy kostela a nutnost výměny topení nás pozvaly k debatám ohledně základních funkcí kostela, sborových prostor a sboru samotného a otevřela ještě hlubší otázku. Otázku toho, čemu vlastně věříme a na čem stojí naše víra. Zdálo by se, že v mlze vypjatých emocí na jedné straně a chladného rozumu na straně druhé se to důležité zjeví bez jakýchkoli pochybností.

Vlastně totéž očekáváme i od vánočních svátků. Nasvětlení našich zamotaných životů svátečním jasem tak, že nám to podstatné bude neoddiskutovatelně jasné. Že právě takhle nasvíceni se budeme moci vrátit ke konkrétním úkolům a rolím, které každodenně vykonáváme, abychom to vše žili jaksí nově. To, jestli to tak bude a Vánoce budou připomínkou toho světla, není úplně v našich rukou. Bůh Vánoc totiž vstupuje do našich životů nečekaně a často bez pozvání, mimo rozvrh a koncept. Nezmění na tom nic ani mnoho dárků, ani dokonalá příprava.

Stejně tak dokonale provedená rekonstrukce nezabezpečí, že kostel bude skutečně místem, kde člověk bude vnímat Boží přítomnost. Ale ani naopak, sebevětší nezdar v přestavbě nebude znamenat Boží prohru. Ne nadarmo nám naši oslavovaní reformátoři nosili kostelem hnůj a natírali kříže lejmem. Aby nám připomněli to důležité, před čím nás také bibličtí proroci varovali, že chrám nemůže nahradit Boha, ale ani ho nemůže omezit.

Sázejme, zalévejme, diskutujme, hledejme nejlepší řešení. Oslavujme, obdarovávajme se, pomáhejme si. Stavějme, bořme a taky se modleme, zpívejme a plačme. To vše s vánoční lehkostí, vždyť Bůh je ten, který nakonec dává vzrůst.

Maroš Kláčko

Pojďme se ztišit v jednom Duchu

(adventní zamyšlení)

Vím, že jako sbor toho máme letos hodně za sebou. A pak jsme tu my, lidé, členové sboru, sestry a bratři v Kristu. Každý se svým životem, se svými starostmi i radostmi. A přesto všichni spolu. V našem krásném, srdečném a otevřeném společenství, společenství jednoho Boha, Ježíše Krista a jednoho Ducha. V jak úžasné a nádherné společnosti se s vámi všemi nacházíme! S Bohem, v Bohu a s vámi nikdy nejsem sama, ať jsem kdekoli. A já za to děkuji, děkuji vám všem.

Právě teď všichni prožíváme krásný adventní čas. Čas, ve kterém očekáváme narození našeho Spasitele Ježíše Krista. Čas našeho ztišení a zároveň i rozechvění, čas očekávání něčeho tak krásného, až se nám může tajit dech. Čas, který k nám křesťanům promlouvá tichou řečí. Čas, který nás směřuje k zastavení a rozjímání. Pro většinu z nás je to i čas spousty práce, zařizování a shánění.

A přesto, zkusme si udělat čas. Čas pohodlně se posadit, zapálit svíčku na adventním věnci, zklidnit se, nic nedělat, nechat vše volně plynout, naslouchat tichu v sobě i kolem nás, nebo porozjímát, v tichosti, nad moudrým slovem nebo krásnou hudbou a nechat se prostě jen tak nést, nést k samému Bohu. Advent je krásný čas. Snažme se ho tedy prožít s radostí a v radosti, v tichém těšení se. Máme tolik možností. Mnoho tak jemných, niterných, sotva postřehnutelných, v nás.

Chci vám všem poděkovat za přízeň a podporu, které jste nám věnovali, a nám všem popřát krásný a poklidný adventní čas, požehnané a radostné vánoční svátky a pokojný rok 2018 plný lásky a Boží přítomnosti. Hodně štěstí nám všem.

Marcela Vydrželová

Vážení čtenáři,

už od loňska náš sbor obrací nemalou pozornost k plánům na rekonstrukci kostelního interiéru, náš sborový čtvrtletník se do tohoto dění zapojoval neustále a něco z toho shrnuje i v tomto čísle. Zároveň se v posledních měsících začala projevovat jistá únava z tohoto procesu; i to poslední číslo Alfy reflektuje. Už v obou vstupních textech, úvodníku bratra faráře i v adventní výzvě sestry Vydrželové, lze toto téma na pozadí vnímat; oba články však zároveň obracejí pohled dopředu – v tomto období logicky k nadcházejícím svátkům a jejich duchovnímu obsahu.

K významnému reformačnímu jubileu se vrací sestra Masarová obsažným medailonem Martina Luthera a zasvěceně připomíná nejdůležitější momenty jeho života. Mezi zmiňovanými Lutherovými díly uvádí spis O svobodě křesťanově z roku 1520. Dovolím si připomenout, že téma svobody bylo pro Luthera jedním z životních témat; dokonce v době, kdy zveřejnil své teze, podepisoval některé své listy jménem Eleutherius, což je polatinštěná podoba řeckého slova znamenajícího „svobodný“. (Mimoходом, základ tohoto slova jej posléze inspiroval k úpravě svého jména, jeho otec se jmenoval Hans Luder.) A snad ještě neškodí připomenout, že na den přesně půl tisíce let od vyhlášení Lutherových tezí, 31. října, o něm uveřejnil v Lidových novinách fejeton náš nový člen sboru Martin C. Putna.

K jednáním o diskusích a názorových průzkumech se vrací ještě v dost osobním tónu článek sestry Vydrželové, a na druhé straně břítká poznámka br. ing. Jana Jelínka, který ze svého hlediska plným právem poukazuje na to, že se staršovstvo neustále obrací na členy sboru s novými dotazy a anketami, místo aby začalo rozhodovat samo, a připomíná potřebu odlišovat v duchu Jednoty bratrské to, co je podstatné. Na toto postesknutí nepřímo navazuje poznámka bratra faráře, která některé okolnosti posledního průzkumu zasazuje do souvislosti přípravy vyhlášení architektonické soutěže připravovaného projektu, ale i z tohoto příspěvku už zřetelně vystupuje potřeba upřít pozornost k tomu, co opravdu je podstatnější než formální uspořádání kostela.

V trochu odlišném duchu k otázce původní podoby smíchovské modlitebny, její výzdoby a uspořádání celého prostoru, přistupuje erudovaný článek sestry Vobrové Inspirace Filipa Křížka. Z něj je patrné, že jmenovaný – tvůrce ideového návrhu řešení kostelního komplexu – důsledně neztrácel

ze zřetele nutnost vyjadřovat i formálními prostředky to, čemu vskutku podstatnému má objekt sloužit. Článek má vysokou informační i sdělnou hodnotu, přesto však si dovolím připomenout něco málo o pozoruhodné osobnosti Filipa Křížka (1857–1931). Byl to velice úspěšný podnikatel, měl poblíž Santošky továrnu na nábytek a požíval vážnosti obce i státu (byl jmenován císařským radou a čestným občanem Smíchova). A nebyl jen autorem ideového návrhu kostela, nýbrž i jeho štědrým donátorem – velkou část majetku obětoval na jeho stavbu. Víím, jsou to věci větší z nás známé, přesto neškodí je připomenout.

Tématem dalšího článku je pouť – ne ta s kolotoči a houpačkami, ale pouť jako součást křesťanského života. Poskytla nám ho sestra Muzikářová z dejvického sboru. Jak mnozí víme, členem téhož sboru je dr. Zdeněk Susa, jehož kniha i reportáže z pouti do Santiaga de Campostela jsou úspěšné a široce rozšířené; nebylo by divu, kdyby jeho příklad byl inspiroval i autorku článku. Z její výpovědi je pro mne nejpůsobivější to, jak hluboký a intenzivní prožitek dovede přinést pouť třeba i jen několikadenní.

O jiný, podobně silný a trvalý dojem se s námi dále podělila sestra Vydrželová; jde vlastně také o svého druhu pouť, o níž nám podává zprávu. Ta pouť ovšem nebyla cestou, po níž se kráčí nebo jede; byla to cesta mysli, duše a srdce. Inspirací k té pouti jí poskytla jakási divadelní inscenace. Musela to být inspirace mohutná už proto, že jí vydržela přes dva roky, že se k ní musela opakovaně vracet a že ji přitom nutila stále kráčet vpřed. Z této pouti za poznáním sebe samé, včetně poznávání Božího díla vůkol i uvnitř sebe, nám podává zprávy o třech zastaveních. Ty nejsou ukazateli pro následovníky; nejsou to návody k použití; ale působí na nás nevšedně.

Působit nevšedně, oslovovat a inspirovat nás bude ledacos teď v čase očekávání, tedy v adventu, i potom o svátcích. O několika možnostech prožít něco svátečního, oslovujícího a inspirativního přináší pár pozvání a kalendárium v závěru čísla.

Jan Horálek

Doktor Martin Luther

„Člověk, který není ochoten za něco zemřít,
není hoden toho, aby žil.“

Martin Luther (1483–1546)

Všichni křesťané evangelického vyznání vzpomínají letos 500. výročí vystoupení Martina Luthera, kdy tento německý reformátor zveřejnil svých 95 tezí (článků) týkajících se opravy tehdejší německé římskokatolické církve, hlavně prodeje odpustků.

Rodák z Eislebenu vystudoval na univerzitě v Erfurtu filosofii, pak začal studovat práva. Později, otřesen nenadálou smrtí svého přítele, univerzitu opustil a vstoupil do augustiniánského kláštera. Pilně studoval Písmo; došel k poznání, že před Bohem neobstojíme pro své skutky, ale z pouhé milosti Boží. Toto a jiná svá poznání hlásal stále určitěji, když začal (od r. 1508) přednášet filosofii, později i bohosloví na univerzitě ve Wittenbergu. Při šíření své zvěsti ještě netušil, že římskokatolická církev ji už opustila.

Roku 1517 veřejně vystoupil proti prodávání odpustků. Ve svých tezích prohlašoval, že jedině Bůh může odpustit náš hřích. To byl začátek Lutherova reformačního boje. Přiznal se i k českému reformačnímu hnutí a prohlásil, že Hus byl upálen neprávem a husité že byli dobří křesťané. Roku 1520 vydal své základní reformační spisy „O svobodě křesťanové“ a „O babylonském zajetí církve“.

Lutherovo učení bylo zvláštní papežskou bulou prohlášeno za kacířské a Luther sám byl dán do klatby, když odmítl odvolat s odůvodněním, že jeho učení je založeno na Písmu. Jeho spisy bylo nařizováno spálit a samotnému Lutherovi zachránil život saský kurfiřt Fridrich Moudrý, když ho po celý rok ukrýval na svém nejpevnějším hradě Wartburgu. Tam Luther přeložil z řečtiny Nový zákon. Později přeložil i Starý zákon a napsal řadu dalších spisů, např. „Postilu“. V nich uvádí i svůj názor na svátosti, z nichž uznává jen dvě – křest a večeři Páně. Píše německy, zdokonaluje tehdejší němčinu, klade důraz na úlohu školství, skládá duchovní písně.

Po čase se Luther vrací do Wittenbergu, kde pokračuje ve své práci. Když roku 1525 vypukla německá selská válka, jako odpůrce všeho násilí s ní nesouhlasí. Ve Wittenbergu se také r. 1525 oženil s Kateřinou von Bora, bývalou jeptiškou; měli šest dětí, k nimž si přisvojili ještě čtyři sirotky. Všichni členové rodiny k sobě měli velice hezký vztah. Ve Wittenbergu pak ve stáří nedožitých 63 let Martin Luther umírá.

Luterská reformace pronikla téměř do všech zemí západní, střední a severní Evropy. V našich zemích našla nejvíce stoupců v severozápadních Čechách, pak také v Praze, rozšířila se též na Slovensku a v Uhrách.

Libuše Masarová, říjen 2017

To, co nás spojuje

Bezprostředně po našem prvním diskusním setkání ohledně rekonstrukce našeho kostela jsem pod jeho dojmy napsala krátký článek, který shodou okolností nevyšel. V současné době již není aktuální a stejně bych i něco pozměnila, spíše doplnila. Ale dovolte mi ocitovat úvodní slova.

Tak máme za sebou první diskusní setkání o budoucí podobě kostela, které se uskutečnilo v neděli 11. června 2017 po bohoslužbách. Přípravě tohoto setkání věnovali hlavně Hanka Stelzerová a bratr farář spolu s Komisí pro hledání jiného řešení. A já jsem byla z průběhu setkání nadšená. Nejen že se nás sešlo relativně hodně, 35, s čímž se dá jako s názory již pracovat a dojít ke společným závěrům, ale i z toho jak jsme se jako jednotlivci k nastoleným otázkám postavili. A já jsem opravdu cítila, že i přes rozdílnost názorů pracujeme na společném díle, na věci, která nás spojuje. Pro mě bylo důležité, že jsme se sešli nad stejným tématem, o kterém jsme nesterjné přemýšleli a různě mluvili. A já právě v tomhle vidím to, co nás spojuje. Ne to, že jsme stejní, ale to, že nám na stejné věci záleží, a tou je v tomto případě náš kostel. A z toho i z celého dne jsem měla dobrý pocit a velkou radost. Radost mi udělala spolupráce s vámi všemi. Zase jsem si uvědomila, jak jsem ráda, že jsem s vámi, a jak jsem vděčná i za náš kostel.

A nad tímto naším společným dílem, nad tím, co nás spojuje, se setkáváme i nadále. A ještě nějaký čas i budeme. Koncem října letošního roku proběhla anketa, které se zúčastnilo 50 lidí, za což vám chci poděkovat. Další krásný dobrý pocit. A my, Komise a staršovstvo, zavázáni vašimi hlasy a vaším přáním, se vši odpovědností na nás vloženou, jsme se rozhodli pro doplňkovou anketu. Původní anketa byla důležitá. Její výsledky jsme pečlivě v Komisi probírali a rozhodli jsme se, že, aby mělo naše dílo dosavadní i budoucí smysl, potřebujeme znát většinovou odpověď. Samozřejmě jsme s výsledky původní ankety pracovali, protože mnohé ukázaly. A tak jsme mohli v doplňkové anketě otázky trochu zjednodušit, zúžit možnosti odpovědí (mohli jsme vynechat ty, pro které hlasovalo nejméně lidí), a to právě za tím účelem, abychom zjistili co nejpřesněji váš názor a dopracovali se k většinovému pohledu na problematiku rekonstrukce našeho kostela. Tento postup Komise pak následně schválilo listopadové staršovstvo, které zároveň schválilo i anketní otázky.

Vypracování doplňkového dotazníku a vaše odpovědi na něj jsou naše společná práce na našem společném díle. Na tom, co nás spojuje. Na tom, co sice není nejdůležitější, ale co je třeba řešit.

Marcela Vyrželová

K čemu máme staršovstvo?

Totíž otázka: „K čemu jsme si staršovstvo vlastně zvolili?“ mi začala vrtat hlavou v souvislosti s plánovanou úpravou chrámu. Když staršovstvo jednou rozhodlo o tom, jak proběhne rekonstrukce kostela, a pak následuje několik dotazníkových anket. Cožpak jsme si zvolili lidi neschopné rozumného rozhodování? A neobrací se snad sami se složitějšími problémy na odborníky? Já vím, že ke kostelu máme také citový vztah. Ale cožpak presbyteři jsou bezcitní?

Snažím se podle Jednoty bratrské rozlišovat, co je podstatné, co služebné a co případné. Ačkoli náš chrám mám rád, k tomu podstatnému nepatří. Co tam ale patří, jsou vztahy mezi námi. V žádném případě nesmíme dovolit, aby dohadování o úpravě chrámu nám je rozbíjelo.

Jan Jelínek

Dobrodružství hledání

komplexního řešení prostorů našeho kostela

Přípravě zadání soutěžních podmínek probíhající otevřené ideové soutěže jsme v posledních týdnech věnovali společně s členy přípravné komise několik desítek hodin ze svého volného času. Důvodem jsou vysoké standardy České komory architektů, které jsme se rozhodli respektovat v maximální míře s nadějí, že právě ony zabezpečí nejvyšší transparentnost daného procesu. Dalším důležitým momentem přípravy bylo zapojit co nejvíc účastníky sborového života.

Členové komise (Marcela Vydrželová, Hana Stelzerová, Aleš Kratochvíl, Jan Horálek a já) reprezentovala spektrum názorových odlišností v přístupu k řešení daného problému. S tím ovšem souvisí, že rozhodnutí se rodila často velice těžce. Proces konsenzuálního rozhodování mohl na mnohé působit těžkopádně, je to však cesta, na které i ten nejslabší hlas byl slyšet a bylo s ním počítáno.

Nezapomínejme také, že tomuto procesu předcházela ještě náročnější práce mnohých dalších, kteří v období několika let tematizovali a prosazovali myšlenku, že když už se má zasahovat do budovy po technické stránce, bylo by žádoucí mít na zřeteli i stránku estetickou. Odtud byl už jen krůček k tomu,

pojímát chrámový komplex jako celek a komplexně k němu také přistupovat.

Po rozhodnutí loňského výročního sborového shromáždění jsme zjišťovali a zpracovávali názory na řešení daného úkolu a přistoupili k přípravě soutěže. Komise provedla sbor diskusí, na jejímž základě formulovala zadání soutěže a předložila staršovstvu ke schválení její formu. Na webových stránkách a nástěnce naleznete v nejbližších dnech portfolia přihlášených do prvního kola a na jaře v prostorách kostela budou k vidění ideové návrhy autorů, kteří postoupí do kola druhého. Staršovstvo společně s Hankou Stelzerovou a arch. Evou Velkovou doporučí vítězný návrh k odsouhlasení na VVS 2018.

Vítězný ideový návrh bude zpracován do podoby projektové studie. Tady opět vznikne prostor pro komentáře všech, kteří se chtějí konstruktivně zapojit do tohoto náročného procesu. Jsem rád, že se sbor rozhodl jít cestou náročnou, složitou a přistoupil k ní demokraticky. Očekávám, že se nyní přesune veřejná diskuse od věcí formálních (lavice, chrám, topení atd.) směrem k obsahům víry, tedy k tomu podstatnému, čemu má chrám sloužit. Na to se těším, protože nakonec právě to nás nese časem i životem. Otázka tedy bude znít: „Čemu slouží tento chrám? Co jsou hodnoty, které nás drží a chceme předávat další generaci?“

Chtěl bych na závěr poděkovat všem, kteří se příspěvkem do diskuse nebo odesláním anketního lístku do přípravy zapojili, zvlášt členům komise a starším. Je před námi ještě dlouhá cesta, a nezapomínejme tedy na modlitbu vděčnosti.

Maroš Kláčko

Inspirace Filipa Křížka

Výročí otevření sborového domu ČCE v Praze na Smíchově jsme si připomínali naposled v roce 2011, zopakovali jsme si historii stavby i sboru, jen jsme se více nezamysleli nad tím, proč v soutěži několika architektů zvítězil právě ideový návrh Filipa Křížka. Jakými zásadami se řídil Filip Křížek při ideovém návrhu našeho kostela?

Jak víme, náš sbor vznikl v roce 1909 jako kazatelská stanice reformovaného sboru u Klimenta. Ten ovšem užíval kostel původně postavený jako katolický (s apsidou, s kazatelnou na pravé straně u vítězného oblouku). Z utrakvistického období se však zachoval v kostele biblický nápis „*Slovo Páně zůstává na věky*“ s letopočtem 1575, což je rok sepsání České konfese;

ten jediný se uplatnil i v novém sborovém domě na Smíchově, a to jako nápis nad vchodem a s uvedením místa v Písmu.

Už na první pohled náš kostel připomíná toleranční modlitebnu – jednoduchá stavba se sedlovou střechou s věží jakoby dodatečně přistavěnou po vydání protestantského patentu. Půdorys modlitebny upomíná na původní dispozici našir, ale je spíše čtvercový, účelově rozšířený až pod předsunutou kruchtou, snad trochu napodobující barokní křivku. Umístění kazatelny a stolu Páně je typické pro toleranční modlitebny reformovaného typu. Stůl Páně je určen pro vysluhování večere Páně i pro biblické čtení s pultíkem. Bible i mimo bohoslužby zůstává na stole, je zavřená. Mnozí si pamatujeme i biblické texty pod okny a na čelní straně (celkem jich bylo dvanáct).

Abychom si uvědomili, kde mohl brát br. Křížek inspiraci, vrátíme se ještě do sboru u Klimenta, a to ještě před jeho ustavením v polovině 19. století. Jeho předchůdcem byl toleranční evangelický sbor augsburského i helvetského vyznání v Truhlářské ulici, přičemž helvetští byli zároveň členy reformovaného sboru v Libiši u Všetat (do Libiše posílali salár, libišský farář Jan Végh občas kázával v Truhlářské). A právě libišský evangelický kostel z r. 1789 je jednou z čistých ukázek tolerančních modliteben reformovaného typu, postavených krátce po vydání tolerančního patentu a řídících se přísně tolerančními předpisy: stavba nepřipomínající kostel, malá okna, bez věže, s vchodem z postranní cesty...

Tato etapa historie smíchovského sboru je součástí jeho tradice, a proto se v provedení novostavby našeho chrámu z roku 1931 naplno projevuje přímá návaznost na uspořádání tolerančních modliteben. Právě takto pojal svůj ideový návrh stavby člen, presbyter a také kurátor smíchovského sboru br. Filip Křížek; do stavebních plánů jej pak zpracoval jeho syn, architekt Jaroslav Křížek.

Filip Křížek se ovšem neinspiroval jen tolerančním obdobím. Nepochybně měl mimo jiné k dispozici knihu „*Protestantismus a architektura*“ významného estetika a teoretika architektury Emila Edgara (vyd. 1912; máme ji ve sborové knihovně). Autor v ní podrobil kritice prakticky všechny

protestantské stavby u nás, zvláště ty vzniklé v „době rovnoprávnosti“ (tj. po vydání protestantského patentu 1861), někdy nazývané „evangelickými katedrálami“. Kladně hodnotí (vedle tolerančních modliteben) až evangelický reformovaný chrám v Přerově z r. 1907.

Kostel v Přerově inspiroval Filipa Křížka pravděpodobně také, ale zřejmě to byly také interiéry obnovené Jednoty bratrské (stolice za stolem Páně, uspořádání našíř, u nás opticky do čtvercového půdorysu). Místo již obvyklého symbolu Bible a kalichu uplatnil nad kazatelnou znak tábořské obce: kalich uprostřed trnové koruny. Biblické verše zapisovali na svých zdech už ve staré Jednotě, vyskytují se v mnoha našich modlitebnách a kostelích. Výmalba titulní stěny (hořící keř) byla jakoby vyvrcholením původně užitých dekorací například právě ve zmíněném v Přerově. Exteriér našeho kostela odpovídá stovebnímu stylu třicátých let nejen v Praze.

Uspořádání interiérů v reformovaném pojetí u našich sborů ČCE převládá. Od doby tolerance byly mnohé modlitebny přestavěny, rozšířeny, přistavěny věže, interiéry byly vylepšovány, odstraňovány i dekorace včetně biblických nápisů (Přerov, Valašské Meziříčí, Roudnice). Ty původní toleranční modlitebny už považujeme za vzácné památky a často obnovujeme i původní vzhled (Moravec). Také u pozdějších je někde původní stav zhruba zachován (Pardubice, Zlín). Pražský sbor Žižkov I zrekonstruoval nedávno svou Betlémskou kapli do původního stavu.

Také smíchovská modlitebna nese stopy mnoha úprav a z jejího původního vybavení vlastně zbylo jen torzo. Uvidíme, zda a nakolik se návrhy autorů ideových studií účastníků probíhajícího prvního kola naším staršovstvem vypsané architektonické soutěže nechají inspirovat odkazem Filipa Křížka. A když už jsme u jeho odkazu: jím je, mimo mnohé jiné, i místo, jež i nese jeho jméno – Křížkova síň pod naší modlitebnou, čili hlavní chrámovou síní. Původně přednáškový sál, dnes výhodně pronajímáný televiznímu studiu. Ale pamětní místo v jeho předsáli by si určitě také zasloužovalo naši lepší pozornost.

Žofie Vobrová

Co je to pouť?

Má význam v dnešní době vykonat pouť?

Člověk si klade mnohé otázky. O smyslu života, o cestě, po které kráčí, o cíli, kterého má dosáhnout. Někdy i o tom, v čem tkví hodnota života, jak žít, aby člověk správně naplnil svůj život. Čím je člověk starší, tím více přemýšlí, tím více pochybuje, tím více se snaží žít správně. Pokud chce, aby věci v jeho životě fungovaly, tak mu vlastně nic jiného nezbývá. Pokud tak nečiní, život ho nenápadně postrčí. Aby pochopil. Aby konal. Aby se změnil.

„Pouť“ zní tak trochu archaicky. Jako něco, co souvisí s minulými časy, něco, co není v hledáčku zájmu lidí. Zní to jako něco přežitého. Něco, co žili lidé v minulých staletích. Co souvisí pouze s náboženstvím.

Pro mě to slovo zní hlavně velmi prostě. Jako něco, co nesouvisí s majetkem, prestiží, soutěží. Něco, co je skoro až intimní. Něco, o čem se moc nemluví. Protože smysl poutě je ukryt někde v hloubi duše každého poutníka.

Pro každého člověka je důvod k vykonání poutě trochu jiný. Ale něco je společné. Jít společně, i když třeba každý zvlášť, někam, kde se mohu pomodlit, kde mohu sdílet radost z putování s ostatními. S touhou pochopit smysl života. S touhou dostat odpovědi na své otázky, hlavně na ty po smyslu bytí. Putovat s modlitbou na rtech. Jít někam ne kvůli turistice a sportovnímu výkonu.

Ať je to pouť do Santiaga de Compostela ve Španělsku, do Říma, či kamkoli jinam, vždy záleží na každém z nás, jestli se ta cesta stane poutí či obyčejným turistickým výletem. Rozdíl je v přístupu. V myšlenkách. Jdu-li pouť, odevzdávám se cele Bohu. Tomu něčemu nad námi, před čím se v pokoře hluboce skláníme. Záleží na nás, jestli prosíme o pomoc v tom být lepším člověkem. Nebo jestli naopak dáváme důraz na ušlé kilometry, na pamětihodnosti cestou navštívené, na výkon jako takový.

Při pouti je ideální jít sám. Mohu se cele věnovat sobě, svému nitru. Mohu cele vnímat okolní svět. A sebe v něm. Jako nepatrnou součást velkého světa. Více pak vnímám okolí. Více si vážím drobných i větších pomoci od lidí kolem. Zažívám pocity vděčnosti a více děkuji.

Sama jsem zažila jen menší pouť, šla jsem některé úseky na cestě do Compostely. Ale prožila jsem nádhernou radost z putování. Prožila

jsem omamný pocit sounáležitosti s bližními. S lidmi, kteří také putovali. S vesničany, kteří nám přáli šťastnou cestu, kteří nás za drobný peníz obcerstvili, kteří se radovali s námi. Byla a jsem doteď za to moc vděčná.

Hlavní poutní mše v místní starobylé katedrále byla pro mě odměnou, tou pomyslnou třešničkou na dortu. Byla prostě mocná a mocně prostá. I s prastarým zvykem, kdy osmero lidí rozloupalo na závěr mše obrovskou kadidelnici. Mše se aktivně účastnili další kněží s mnoha zemí světa, kteří ve své rodné řeči citovali části bible. Bývají to ti, kteří právě do Santiaga doputovali. Tím byla a každý den je ta mše originální.

Blížkost lidí tu byla hmatatelná. Irský manželský pár mě po mši srdečně objal. Vedle mě seděla dáma, vedle které se už nevešel manžel na lavici, a seděl proto o několik řad před námi. Přišel ji při pozdravení pokoje osobně podat ruku a políbit. To mě dojalo a dala jsem to najevo zdviženým palcem. A mohla bych pokračovat. Lidé byli naměkko, pro mnohé z nich se tou mší završilo jejich několikátýdenní putování.

A ještě něco. Chtěla jsem putovat do Santiaga už před 10 lety. Byla jsem sice mladší, ale nepovedlo se to ze zdravotních důvodů. Pak jsem tam chtěla doletět a zájezd byl obsazen. Ještě že tak!!! Věřím, že nás Bůh vede a mě dovedl do tohoto cíle v pravý čas.

Závěrem chci říci něco ze zkušenosti poutníků. Nikdy není pozdě vyrazit na pouť. Stačí udělat první krok. A nemusíš dojít až do konce. Protože cesta je cíl. Mysli na to, až budeš putovat.

Jiřina Muzikářová

Molly Sweeney

Asi před dvěma či třemi lety jsem byla na představení v divadle Rokoko. Sál zůstal nenaplněný, potlesk na závěr zněl rozpačitě a vlažně. Já jsem však byla divadelní hrou Molly Sweeney irského autora Briana Friela zasažena, nadšena i otřesena. Toto drama ve mně zanechalo hluboký nezapomenutelný dojem.

Molly Sweeney, nevidomá mladá žena, která oslepla krátce po svém narození, žije svůj bohatý, plnohodnotný, šťastný život. Má manžela, kterého miluje, práci masérky, která ji naplňuje a těší, spoustu přátel, u kterých je oblíbená pro svou dobrosrdečnou, milou, laskavou a veselou povahu. Ach, jak krásný a pestrobarevný musí být vnitřní svět Molly Sweeney! Molly Sweeney je šťastná. A vypadá to, že její štěstí nic nenaruší. Její vidící manžel to však vidí jinak. Spolu s doktorem nakonec přesvědčí Molly Sweeney k velice riskantní operaci očí s nezaručeným výsledkem. Manžel je totiž ze svého úhlu pohledu přesvědčen o tom, že jeho žena tím, že nevidí, musí trpět a strádat. Molly Sweeney se zpočátku brání, nakonec však podléhá, aby manželovi i doktorovi udělala radost, aby jim splnila jejich přání, a k operaci svolí. Molly Sweeney a její manžel. Kdo však z těch dvou byl skutečně slepý? Kdyby manžel Molly opravdu miloval, musel by být schopen nahlédnout krásu, bohatost a čistotu jejího vnějšího i vnitřního světa.

Molly Sweeney po operaci vidí. Okolní svět ji však děsí, nejvíce ze všeho pohyb. Vzali jí její vnitřní svět, její harmonii se sebou samou i se světem. Molly Sweeney se propadá do sebe, je úzkostlivá, přijde o svou práci, přátele, manžel ji opouští. Postupně Molly Sweeney přichází i o zrak. Nakonec skončí sama, nevidomá, opuštěná na psychiatrické klinice, kde i umírá. Doktor, který si chtěl na případu Molly Sweeney vytvořit jméno v lékařském světě, lituje svého činu, pro Molly je však již pozdě.

Nenechme si tedy nikým vzít svůj vnitřní svět, svůj vnitřní život. Budujme je, pečujme o ně, chraňme je, braňme je. Nenechme si nikým vzít svůj sen.

Souhlasím s Exupéryho slovy, která vložil do úst malého kluka z malé vzdálené planety: „Správně vidíme jen srdcem. Co je důležité, je očím neviditelné.“

Marcela Vydrželová

Molly Sweeney podruhé

Nešťastná Molly Sweeney. Ještě jednu otázku ve mně rozezněl její tragický příběh. Ano, Molly Sweeney byla šťastná. Dostalo se jí mnoha krásných darů. Molly Sweeney to však nevěděla. Nebyla si vědoma svých darů a obdarování. Nedospěla k vědomí si sebe sama.

S pojmem vědomí si sebe sama jsem se poprvé setkala ve východních filosofiích. Podle mě pojem vědomí si sebe sama vychází z poznání svého srdce a své duše, v rozpoznání svých darů a obdarování. Darů a obdarování, které pokorně, vděčně, s láskou a s úctou přijmeme od nejvyššího Dárce a Tvůrce. Dary a obdarování, které nás naplní a prozáří a které musejí žít. A žijí tak, že je s vědomím toho, od koho pocházejí, rozdáváme do všech stran, do celého světa. Tím naše dary a obdarování rostou, sílí a vzkvétají, tím o ně pečujeme a tím jsou zároveň i chráněny. Člověk, jako jejich nositel a nástroj v Božích rukou, nemůže jinak. A proto to vše v případech potřeby bráníme jako vzácný poklad vši svou mocí a silou. Molly Sweeney nevěděla. Molly Sweeney jen byla. Nešťastná Molly Sweeney.

Proti východnímu vědomí si sebe sama stojí západní sebevědomí. Jen zdánlivě to stejné. Podle mě sebevědomí vychází z ega, z nevědomosti a z temnoty. Nepřináší nic dobrého, naopak dokáže v člověku to dobré, čisté a krásné zničit. Oddaluje ho nejen od Boha, ale i od vlastního já. Buďme si tedy vědomi sami sebe, pracujme na tom a v našem nitru, v našich srdcích a duších se ozve Boží hlas.

mv

Molly Sweeney potřetí

A přece. Ještě jednu otázku hra Molly Sweeney otevírá. Důležitou, zásadní, osobní a intimní. Do čeho a do čích rukou vložit při vědomí si sebe sama, při vědomí si svých darů a obdarování, do čeho a do čích rukou vložit sebe se vším, co k nám patří, s celým svým životem, s celým svým světem?!

Do čích jiných rukou než do rukou našeho Stvořitele, Dárce života, našeho života nového i toho věčného. Kdo nás opravdu miluje nekonečnou láskou za všech okolností, kdo nás opravdu zná, kdo nás opravdu přijímá takové, jací jsme, kdo nám dokáže bezmezně odpustit? S kým můžeme prožít naplňující povznášející osobní vztah plný lásky, míru, pokoje a bezpečí? Kdo nás nikdy nezklame, kdo nás nikdy neopustí, kdo stojí věrně při nás, kdo je nám stálou oporou? Z takového úhlu pohledu se nám život řádových sester a bratrů a katolických kněží nezdá tak vzdálený a nepochopitelný.

Člověk je nedokonalý. Je těžké najít člověka, který je ochoten a schopen následovat sebou samým a svým životem Ježíše Krista. Já jsem takového člověka našla. Kéž prožijeme náš život ke cti, chvále a slávě našeho Boha, ostatním k užitku a Bohu pro radost.

mv

Přijďte si dát kávu Do nebe

Možná se k vám doneslo, že se na střeše našeho kostela usídlila kavárna. Ano, je to tak! Od září společně se studenty z gymnázia Na Zatlance otevíráme střechu sborového domu nejen pro členy našeho i německého sboru, ale také pro známé a kamarády, studenty a sousedy. Ku příležitosti otevření kavárenského klubu během babího léta jsme ve spolupráci se studentskou iniciativou O lidech lidem uspořádali koncert, kterého se zúčastnilo asi 70 lidí, převážně studentů, a 5 hudebních uskupení. Přes zimu můžeme dále pokračovat díky spolupráci se sborem německého jazyka, který s námi laskavě sdílí své prostory ve třetím patře sborového domu. A proč jsme si dali název Do nebe? Jistě to pochopíte, až budete stoupat po schodech k nám na kávu. Kdy k tomu bude nejbližší příležitost?

V prosinci budeme mít otevřeno v úterky 5. 12. a 19. 12. , vždy od 15 do 19 hodin. Kromě kávy si můžete vychutnat také bohatý program. 5. prosince v 18 hod. nám předvedou Jonathan a Katja Boue něco ze svého repertoáru irské i klasické hudby. 19. prosince v 18 hod. pak bude vyprávět Katarina Kadijevic, studentka gymnázia Na Zatlance, o své odvážné cestě do Sarajeva a zpět. Povídání bude doprovázeno fotografiemi. Nemáte-li čas večer, můžete dorazit odpoledne jen na kávu nebo čaj, možná bude i něco sladkého k zakousnutí! Budeme rádi, když pozvánku rozšíříte mezi své přátele a sousedy.

Za kavárenský klub Do nebe se na vás těší

Sára Klačko

(Před)vánoční pozvánka

Zveme Vás na vánoční hru dětí, která proběhne v neděli 17. 12. od 9:30

„O pyšném obrovi“

Korekce nekorektní pohádky od Oscara Wilda

Dramatizace Maroš Klačko a Jan Krupa ml.

Kalendárium na advent a Vánoce

10. 12.	Neděle	9:30	2. Advent – Bohoslužby s večeří Páně
12. 12.	Neděle	9:30	Adventní sborová večeře
13. 12.	Neděle	11:00	Koncert ZUŠ Na Popelce
17. 12.	Neděle	15:00	3. Advent – Bohoslužby s VP a dětskou vánoční hrou
19. 12.	Neděle		Koncert sboru Doodles
22. 12.	Neděle	9:30	Koncert Musica Rustica
24. 12.	Neděle	9:30	4. Advent - Bohoslužby s večeří Páně
24. 12.	Neděle	15:00	Vánoční pásmo s vystoupením SPZ
25. 12.	Neděle	18:00	Bohoslužby s večeří Páně
31. 12.	Neděle	9:30	Bohoslužby s večeří Páně
1. 1.	Pátek	19:00	Bohoslužby s večeří Páně

Historka teologická

Plaví se profesoři Bultmann, Barth a Bohren na loďce po Genezaretském jezeře. Začnou mluvit o tom, zda i v dnešní době – má-li člověk pevnou víru – je možné kráčet po vodě. Shodnou se na tom, že ano. Pak přistoupí i k realizaci. První se zvedne Bultmann a se slovy „To přece nic není!“ přeběhne po hladině ke břehu a zase zpět. Druhý jde Bohren, ke břehu i zpět se rovněž rychle dostane. Jako třetí z lodi vykročí Barth – ten se však brzy začne topit. Bultmann se podívá na Bohrena a řekne: „Neměli jsme mu radši říct o těch kamenech pod hladinou?“ A Bohren se podiví: „O jakých kamenech?“

(Karl Barth, 1886–1968, švýc. evangelický teolog, jeden z nejvýznamnějších teologů 20. století. Rudolf Bohren, 1920–2010, švýc. evangelický teolog a spisovatel. Rudolf Bultmann, 1884–1976, něm. luterský teolog. Někteří studenti bohosloví poněkud uštěpačně tvrdí, že pojetí víry v teologii každého z nich odpovídá rolím, které v té anekdotě hrají.)

Alfa a Omega

Vydává třikrát až čtyřikrát do roka Farní sbor Českobratrské církve evangelické, Na Doubkové 8, 150 00 Praha 5 - Smíchov

Telefon: 251 564 204 Web: smichov.evangnet.cz E-mail: smichov@evangnet.cz Bankovní spojení: 2300335514/2010

Rediguje redakční rada ve složení: Jan Horálek (vedoucí), Maroš Kláčko, Aleš Kratochvíl, Martin Pícek (grafika), Marcela Vydřelová.

Jazyková korektura Libuše Masarová